

מדוע פירות שביעית פטורים ממעשרות?

<p>תוס' (ר"ה טו):</p> <p>פירות שביעית מצד עצמם פטורים (ללא קשר להפקר).</p>	<p>רש"י ורמב"ם:</p> <p>פירות שביעית הם הפקר והפקר פטור ממעשרות</p>
---	---

39

האם יש קניין לגוי להפקיע מקדושת ארץ ישראל?

כ"ס סנהדרין קק"ק בארץ ישראל, לא חקשה מן המדות וא"א דיי דיה בקדושתה, לפיכך אם חיי ישראל ולקחה מנו אינה ככוסים יוד, א"א נשיים תדמות ומעשרות ומכאן נכדים וכל מן הדעות כאלו לא נמסרה לעמים וע"ל. ויש קנין לעמים במדינת הארץ מן המעשרות וכן המעשרות כמו שהנבא. רמב"ם, תרומות, ס"א ה"י

<p>לשאל נשאל מעמדו על ענין גידולי שנת השמיטה בקרקע גוי... אם חייבין במעשרות כשאר שנים... והיתה להם תשובת כי אין שום חוב בארץ ישראל במעשרות בשנת השמיטה אפי"ן מהלקוח מיד גוי קודם מירוח... דאין קנין לגוי בארץ ישראל להפקיעה מקדושתה לפירות שביעית.</p> <p style="text-align: center;">מבי"ט</p>	<p>י"ח שאמרו אין קנין לעמי'ם בארץ להפקיע מן המצות, היינו לענין שאם חזר ישראל ולקחה ממנו אינה ככבוש יחיד אלא הרי היא כאילו לא נמכרה לעמי'ם מעולם. אבל בעודה ביד עמי'ם מופקעת היא. ומה שפירשויהם חייבים במעשה אינו אלא כשמרחם ישראל דקא."</p> <p style="text-align: center;">כספ משנה</p>
---	---

38

פירות שביעית שגדלו אצל גוי - האם חייבים במעשרות?

<p>בית יוסף: חייבים במעשרות</p> <p>א. בעלות גוי מפקיעה מקדושת שביעית, ולכן הם כפירות שאר השנים, שחייבים בתרומות ומעשרות (כשש מירוח של ישראל).</p> <p>ב. גם אם היתה קדושת שביעית (כמבי"ט), צריך להפריש כי הפירות לא הופקרו (צריך הפקרת האדם) [ולשיטת הרמב"ם רק ההפקר פטור ממעשרות]</p>	<p>מבי"ט: פטורים ממעשרות</p> <p>א. גוי לא יכול להפקיע מקדושת שביעית, וגם בפירות של גוי יש קדושת שביעית (ולשיטת התוס' פטורים ממילא ממעשרות [חו דעתו]).</p> <p>ב. פירות שביעית מופקרים מעצמם (גם אם הבעלים לא הפקירו), ולכן הם הפקר ופטורים ממעשרות (אף לשיטת הרמב"ם, שפירות שביעית פטורים ממעשרות כי הם הפקר).</p>
--	--

42

פירות ארץ ישראל שגדלו אצל גוי (בשנה רגילה):

אם כל הגידול והמירוח אצל גוי: פטורים ממעשרות.

גידול אצל גוי, אולם מירוח (גמר הפירות) אצל ישראל (למשל, יהודי קנה ענבים מגוי ועשה מהם יין): חייבים במעשרות.

40

רבי יוסף קארו (בשו"ת אבקת רוכל, כד):

דאיכא למימר בהא [בשדה של ישראל שלא הופקרה] אין הכי נמי שהיא חייבת אף על גב דרחמנא אפקירה, כיון דאיהו לא אפקריה.

44

תרומות ומעשרות בפירות שלא הופקרו

המבי"ט (שו"ת המבי"ט א, יא)

דאטו ישראל שגדר כרמו ולא הפקירה בשנת השמיטה יתחייב במעשר?!

הא רחמנא אפקריה לארעיה!

43